

*A new European Commission interpretation
of the Stability and Growth Pact
in order to strengthen the co-ordination of budgetary policies*

1. Περιγραφή του ισχύοντος Συμφώνου Ανάπτυξης και Σταθερότητας

Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης θέτει τις προϋποθέσεις για το συντονισμό των εθνικών δημοσιονομικών πολιτικών των Κρατών – Μελών της ΕΕ. Η βασικότερη πρόβλεψη του Συμφώνου είναι η θέσπιση ανώτατου επιτρεπτού ορίου για το λόγο ελλείμματος προς ΑΕΠ: 3%. Ταυτόχρονα, προβλέπει και τη διατήρηση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ κάτω του 60%. Μια χώρα υπερβαίνει τα όρια του Συμφώνου όταν ο λόγος του δημοσιονομικού ελλείμματος προς το ΑΕΠ υπερβαίνει το 3%.

Το Σύμφωνο καθορίζει τη διαδικασία που ακολουθείται όταν διαπιστώνεται η ύπαρξη ενός «υπερβολικού» ελλείμματος. Εκδίδονται συστάσεις προς τη χώρα με το υπερβολικό έλλειμμα και, ανάλογα με τη συμμόρφωση ή μη στην επιβαλλόμενη δημοσιονομική προσαρμογή, επιβάλλονται πρόστιμα. Σημειώνεται ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η υπέρβαση του ορίου δεν οδηγεί σε επιβολή ποινών. Έτσι, έλλειμμα άνω του 3% δεν θεωρείται υπερβολικό (δεν παραβιάζει το Σύμφωνο) όταν οφείλεται σε έκτακτο γεγονός ή σε μεγάλη ύφεση της οικονομίας (πτώση >2% του ΑΕΠ).

Μια από τις διαπιστωμένες αδυναμίες του Συμφώνου είναι η χρήση ποιοτικών χαρακτηρισμών για τη αξιολόγηση της πορείας μιας χώρας και ειδικότερα της πορείας του λόγου χρέους προς ΑΕΠ. Οι χώρες καλούνται

να μειώσουν το χρέος τους, ειδικότερα όταν αυτό βρίσκεται μακριά από το όριο του 60%, αλλά δεν υπάρχει κάποιο ποσοτικό κριτήριο για την προσπάθεια δημοσιονομικής προσαρμογής που υποχρεούται να καταβάλλει μια χώρα.

2. Οι προτεινόμενες αλλαγές στο Σύμφωνο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

In the European Council in Barcelona, the Heads of States and Prime Ministers asked the European Commission to present in the Spring European Council of 2003, a proposal on strengthening the economic cooperation in Europe.

On November 21, 2002, the EU Commission presented a proposal aiming at strengthening the cooperation in economic policies and, in particular, in the area of budgetary policies. The key aspects of these proposals could be summarized as follows:

1. The requirement of the Stability and Growth Pact (SGP) that the budgets of member states are close to balance or in surplus in the medium term, from now on will be assessed on the basis of the cyclically adjusted numbers and not on the basis of actual nominal balances, as is done today. A loosening of the budget in good times should be viewed as a violation of the requirements of the Pact. *(Αυτό σημαίνει ότι μια οικονομία με υψηλό ρυθμό ανάπτυξης πρέπει να έχει υψηλότερα πλεονάσματα από μια οικονομία με χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης. Μπορεί μια χώρα με μικρό έλλειμμα ή πλεόνασμα, π.χ Ελλάδα, αλλά υψηλό ρυθμό ανάπτυξης να βρεθεί "in violation").*

2. Each member state that has a budget in deficit will be obliged to reduce the deficit in cyclically adjusted terms, by at least 0.5 % of GDP every year, until it reaches the close to balance or in surplus position. Today there is no such explicit obligation. *(Στην πρόταση της Επιτροπής ξεκαθαρίζεται ότι δεν επιτρέπεται να υπάρχουν χρόνια ελλείμματα και ας είναι μικρότερα του 3% του ΑΕΠ. Πρέπει σύντομα να ισοσκελιστεί το δημοσιονομικό ισοζύγιο).*
3. Under the current Pact, if the agreed budget of a member state is close to balance or in surplus, and there is a need for some extra expenditure, which will temporarily lead the budget to a deficit, this expenditure is not allowed, even if the 3% of GDP rule would not be violated. With the new proposal of the E.U Commission, such an expenditure is allowed as long as the public debt is below 60% of GDP and the expenditure relates to the financing of structural reforms. *(Δίδεται ευλυγισία σε χώρες με μικρό χρέος, αλλά με πρόβλημα ελλείμματος, που πιθανόν θα ήθελαν να κάνουν διαρθρωτικές αλλαγές, π.χ. Γερμανία, Γαλλία).*
4. More emphasis will be given to the decline of the public debt, so that it does not exceed the limit of 60%. For the countries with a higher debt, the effort to reduce it should be intensified, so that the de-escalation of public debt takes place at a “satisfactory pace”. *(Πιέζονται ακόμα περισσότερο οι χώρες με υψηλό χρέος, Ιταλία, Βέλγιο, Ελλάδα, για μια πιο αυστηρή δημοσιονομική πολιτική.)*

3. Η Θέση μας ως Προεδρία της ΕΕ

Τονίζουμε 3 σημεία:

- i. The proposals of the EU Commission are moderate, in the right direction and do not change the nature of the Stability and Growth Pact. Moreover, they make the interpretation of the Pact more flexible and its implementation more pragmatic. The proposals will be discussed at the ECOFIN, before the spring European Council with the aim of reaching a common position. The Greek Presidency will work towards establishing a consensus among Member States on the direction and spirit of these proposals.
- ii. Our position is that the ECOFIN decision goes to the spring European Council, and is adopted, without taking the legal form of "Regulation". If it becomes a regulation it would mean that the Stability and Growth Pact is formally changed, since the Pact is already a Regulation. Such a development would be interpreted negatively by the markets and it should be avoided. The EU loses credibility if it appears to be changing its regulations frequently. The markets might think that it is possible to change the Stability and Growth Pact at every European Summit.
- iii. The European Council, however, could make a declaration about the need to adhere to the Stability and Growth Pact, and reaffirm the commitment of member states to respect it. This might be also important as a message to the 10 new member states.

4. Η θέση μας ως χώρα (Ελλάδα)

We do have a small but quite important reservation related to the increased emphasis on debt reduction. It is true that our debt is very high and we need to enhance our efforts to reduce it below 60% of GDP. However, the new proposal of the EU Commission is rather redundant, since

- i. debt developments are closely related to developments in budget deficits. If deficits are reduced or are turned into surpluses, this affects positively the evolution of debt. *(Το επιχείρημα δεν είναι ακριβώς σωστό διότι το πλεόνασμα «Γενικής Κυβέρνησης» αντιστοιχεί συνήθως σε πραγματικό έλλειμμα, όπως συμβαίνει στην Ελλάδα όλα αυτά τα χρόνια και για αυτό το λόγο το χρέος δεν πέφτει. Οι κοινοτικοί το ξέρουν και για αυτό θέλουν να επιβάλουν ξεχωριστό κανόνα στο χρέος)*
- ii. Moreover, countries with high debts pay a large part of public expenditures for debt servicing. As a result, these countries have a much smaller room for maneuver for the remaining expenditures.
- iii. In the case of Greece, with defense expenditures at least twice as high as the rest of European Union, this room is even more limited.
- iv. Taking also into account that we have to supplement the Community Support Framework funds with national resources, an additional pressure on debt reduction does not leave any room for much needed expenditures in areas such as education, health, etc.

In view of these facts we think that the emphasis should continue to be on deficits and to avoid introducing new rules for public debt.

We do acknowledge the increased need for financing pensions and health expenditures in view of the ageing population, so that the long-term sustainability of public finances is really warranted. This, however, could

be assessed with new indicators and not rely totally on the speed of the debt reduction. Moreover, by tightening further budgetary expenditures we will affect negatively growth, which is the most important factor for debt reduction.